І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 179. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. СУБОТА, 30-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1967 No. 179. VOL. LXXIV

— ОСТАННІ ВІСТІ —

П'ятниця, 29 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

Д-Р ВЕРНГЕР фон БРАВН ПРО ЦІЛІ космічних дослідів. Один із піонерів консмічних дослідів д-р Бравн з'ясував головніщі цілі космічних дослідів такими словами: Треба буде докладно дослідити Місяць після того, як астронавти туди залетять, бо обмежитися до одного тільки лету було б подібне того, що збудував новий шлях і тільки раз по ньому переїхав. Треба буде досліджувати інші плянети, як Марс і Венеру вже в 1970-1980-их роках. Третя ціль — це збільшити наше знання про посмос. Пізнати ту могутню енергію, яка виходить із обсервації і яку недавно відкрито, що виходить із Калякти. Коли б виявлено цю тайну, то це був би такий великий винахід, як знайдення атомової енергії. Треба буде використовувати сателіти для різних цілей.

МИШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОМНІ, об'їжджаючи 11 стейтів, завітав і до Південної Каролайни, де відвідав найбідніші негритянські родини, прислуховуючися до їхніх нарікань. Муринка Елміна Фраєрсон, мати 7-ох дітей оповідала губернаторові, як вона живе з того, що працює зі своїм чоловіком на 20-акровій бавовняній фармі. Мурини у фабриках, на вулицях і в школах приязно ставилися до Ромні, але біле населення в південних стейтах не дуже любить мишиґенського губернатора, як це видно з різних опитувань аґенцій публічної опінії. Білі на півдні воліли б мати президентом Ніксона або губернатора Каліфорнії — Ріґена.

КОРПОРАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ Сателітів повідомляє, що 27-го вересня з Кейпу Кеннеді на Флориді з успіхом випустили комунікаційний сателіт Пацифік 2, який має бути запасною базою для стаеліта Пацифік 1, що вже „стоїть" над Пацифіком і передає телефонічні розмови та вісті між Гаваями, Америкою та Азією. Пацифік 2 важить 192 фунти, буде кружляти довкола Землі і в суботу 30-го вересня „запаркує" над центральним Пацифіком на висоті 23,300 миль, де кружлятиме з такою самою швидкістю, з якою кружляє Земля, внаслідоп чого він „стоятиме" над тим самим пунктом Землі. До Корпорації Комунікаційних Сателітів належить 57 держав. Вона надає телефонічні і телевізійні авдиції на цілий світ.

„БЕЗХАРАКТЕРНІ ПОЛІТИЧНІ ПРОВІДНИКИ" та деякі урядовці спричиняють те, що в цій країні вибухають в деяких містах расові заворушення. Так говорив посадник міста Ню Джерзі Томас Дж. Вілен на конвенції Добродійного Поліційного Товариства в Атлантик Сиі, Н. Дж. Посадник Вілен оскаржував також деякі Церкви в тому, що цілі століття не звертали уваги на те, що деякім расам у ЗДА ділася кривда, а тепер нагло хотіли б спокутувати цей гріх та очолюють муринські расові заворушення. Вілен казав, що рушниці, які вбивали поліцистів під час заворушень, були набиті „низькими поривами" безхарактерних політиків. Вілен казав, що дійшло до того, що збунтовані ненависники вбивали тих, які їм допомагають своїми гріпіми.

ЧЛЕНИ СКРАЙНЬОЇ НЕГРИТЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, так званого Руху Революційної Акції у Філядельфії оскаржені у змові отруїти сотки поліцистів та деяких визоких міських урядовців на випадок плянованих расових заворушень в місті. Про це повідомив окружний прокуратор Арлен Спектер, який видав наказ заарештувати чотирьох осіб у зв'язку з цією змовою. Ця група скрайніх муринів хотіла викликати расові заворушення 29-го липня, але це їй не вдалося. Цю групу негрів директор Еф Бі-Ай Едґар Гувер називає прихильниками комуністичного Китаю. З неї вже заарештований Вілліям Джеймс Лайлес. Один член цієї групи Мексвелл Стенфорд заарештований в Ню Йорку за змову вбити поміркованих муринських провідників.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АББА ЕБАН ЗАЯВИВ у преоовому інтерв'ю у Штрасбурзі, куди він прибув на 18-членну т. зв. Консультативну Раду Европи, що теперішні розпорядження військових властей на окупованих Ізраїлем арабських землях не пересуджують долі тих земель, — та що так само святі місця в Єрусалимі можуть перейти під міжнародну адміністрацію. Ізраїль — заявив він — готов теж створити з Йорданією і Ливаном спільний економічний ринок. Це найбільш компромісова заява збоку Ізраїлю, який проте вимагає, щоб арабські сусіди визнали Ізраїль і вирeклися війни проти нього — чого вони не хочуть зробити.

СОВЄТИ І ЗДА БУЦІМ-ТО ПОГОДИЛИСЬ щодо обмеження достав зброї на Середній Схід. В цій справі голова американської делеґації на конференції роззброєння у Женеві, Вільям Фостер, мав довгу розмову у Ню Йорку з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком. В тій розмові підкреслено, що в червневій ізраїльсько-арабській війні обидві сторони воювали американською та совєтською зброєю. ЗДА й СССР ніби погодились щодо взаємного інформування про свої достави зброї Ізраїлеві й арабським країнам. Москва заперечила будь-яку угоду.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ П'ЄР ГАРМЕЛЬ НАТАВРУВАВ у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в середу цього тижня „ті держави", які противляться, щоб Об'єднані Нації відіграли активну й конструктивну ролю у закінченні В'єтнамської війни. Він не назвав, які це держави, але всі знають, що є ними СССР і його сателіти, які в цій справі йдуть у хвості політики Пейпінґу і Ганою, які не належать до ОН і тому не визнають його, як терену для розв'язування різних міжнародних проблем.

ПРЕМ'ЄР ЛЯОСУ СУВАННА ФУМА СПРОТИВИВСЯ ідеї продовження американської уфортифікованої лінії, що має розмежувати Північний В'єтнам від Південного, також почерез Ляос, через який комуністи з Північного В'єтнаму перепачковують військо і зброю до Південного В'єтнаму. Суванна Фума заявив, що коли йдеться про обмеження війни, то не слід поширювати її ще на терен Ляосу.

КОЛИШНІЙ ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПАНАЙОТІС КАНЕЛЛЬОПОЛІС ВИСТУПИВ у пресовому інтерв'ю з закордонними журналістами проти теперішнього військового режиму у Греції, заявивши, що той режим помиляється, що можна буде арештами і засудами залякати нарід. Грецький нарід — заявив він — має традицію противитися навіть чужинецьким поневолювачам. Конелльополіс був прем'єром тільки протягом 22 днів у квітні цього року. Він розписав був парляментарні вибори на 25 травня ц. р., але військові старшини перевели переворот, скасували парляментарний устрій та заборонили всяку критику військового уряду.

Президент відповів критикам його політики супроти В'єтнаму

Вашинґтон. — „Мене часто запитую: чому я так мало говорю у відповіді критикам В'єтнамської війни? Відповідь проста: ніхто ненавидить війни й убивання більше, як я. Ніякий здоровий на умі американець не може приймати з ентузіязмом відомостей з В'єтнаму Американця, який радів би війною та конфліктом, треба би негайно відсунути з його віповідального становища". Так заявив Президент у промові, яку виголосив у Білому Домі 28 вересня ц. р. з нагоди удекорування „Медалею Чести" 21-річного Дейвіда С. Долбі, вояка з В'єтнамського фронту, за його особливу хоробрість і притомність ума у битві, що відбулася 21 травня мин. року. Призидент Л. Б. Джансон, не називаючи за іменем сенатора Трастона Мортона, насправді відповів йому на закиди, що їх Мортон зробив Президентові день перед тим. Президент заперечив, наче б будь коли змагав до „військової розв'язки" В'єтнамської проблеми. Він, Президент, твердив, що — навпаки — він завжди уважав, що В'єтнамську проблему можна розв'язати тільки у політичній площині. Проте ЗДА мусіли збройно протиставитись намаганню Північного В'єтнаму нанакинути „військову розв'язку" Південному В'єтнамові і поки Північний В'єтнам не виречеться цієї своєї цілі, треба продовжувати В'єтнамську війну.

Президент розпорядив — твердять газети — щоб при всіх нарадах і розмовах у Білому Домі про бомбардування Північного В'єтнаму, були приявними члени об'єднаних шефів штабу. Хоч у цій справі не появилось ніяке офіційне повідомлення, преса твердить, що Президент зробив це внаслідку виявлення під час переслухування на сенатській Підкомісії Готовости, що найвищі американські військовики нарікали, що їхнього голосу не береться якслід на увагу у прийменні рішень щодо воєнної тактики у В'єтнамі. Хоча за традицією речником Пентаґону перед Президентом є кожночасний секретар оборони, проте тепер склалось враження, наче б секретар оборони Роберт МекНамара висловлює радше власний поглсд, а не погляд військових керівників. Тому Президент хоче на майбутнє всі рішення щодо військової стратегії і тактики у В'єтнамській війні приймати у приявності шефів штабу.

Президент Джансон найменував негритянську більшість до Міської Ради столиці

Вашинґтон. — Президент Джансон 28-го вересня найменував 5-ох негрів на членів Міської Ради в Дистрикті Колюмбія. Таким чином ця Рада матиме муринську більшість, бо вона складається з 9-ох членів. Коли Сенат затвердить ці номінації, то Вашинґтон буде першим американським більшим містом, яке матиме самоуправу з негритянською більшістю. Президент повідомив про ці номінації на церемонії заприсяження нового комісара Вашинґтону — негра Волтера Е. Вашинґтона, який є посадником столиці, і якого затвердив на цьому пості Сенат без труднощів. Вашинґтон як посадник Вашинґтону діставатиме річну платню в сумі $28,500, на $1,600 меншу від тієї платні, яку він діставав як голова Мешканевої Адміністрації в Ню Йорку. Президент Джансон згадав про це в промові, називаючи це зменшення платні „жертвою" номінованого. Президент назвав „новою ерою" для столиці цю подію, коли вона дістає свою самоуправу. Дистрикт Колюмбія має 810,000 мешканців, з того дві треті є неграми. Щодо числа населення то Вашинґтон є на дев'ятому місці між американськими містами, але щодо числа негрів — то на першому. Цьогорічні зміни в управі столиці тимчасові, бо в найближчому році Уряд внесе проєкт, щоб управу міста вибирало населення.

Ніксон змагатиметься в двох правиборах в 1968 р.

Ню Йорк. — Колишній віце-президент і кандидат на призедента в 1960-му році Ричард М. Ніксон заявив в інтерв'ю, що він в найближчому році братиме участь у правиборах в Ню Гемпширі та у Висконсині. „Коли я програю ці правибори, то я вже буду викінчений" — заявив колишній віце-президент, це значить, що він не буде продовжувати змагатися за номінацію на кандидата на президента в 1968 р. Правибори в Ню Гемпширі відбудуться в березні, а у Висконсині 2-го квітня. Інші правибори тривають аж до червня. Проти Ніксона змагатимуться ще чотири інші претенденти три губернатори Джордж Ромні з Мишиґену, Нелсон А. Рокефеллер із Ню Йорку, Роленд Ріґен із Каліфорнії та сенатор Чарлз Г. Персі з Іллиной. „Це будуть гарячі змагання між п'ятьма особами, які тепер кажуть, що вони „не кандидати", — з усміхом сказав Ніксон. В деяких стейтах виборці можуть вибирати кандидатів навіть без їхньої згоди, тому можна там голосувати на осіб, які не зголосили кандидатури.

Дипломати сумніваються, чи резолюції ОАД пошкодять Кастрові

Вашинґтон. — Дипломати в приватних розмовах у столиці сумніваються в тому, чи протикастрівські резолюції, прийняті на нараді 20-ох міністрів закордонних справ держав, які є членами Організації Американських Держав, пошкодять кубинському комуністичному диктаторові Кастрові. Ці міністри схвалили резолюції, щоб їхні уряди з більшою „пильністю" діяли проти щораз більшої шпигунської сітки, організованої на Кубі. З цих резолюцій вдоволені є Венесуеля, Болівія та ЗДА, які домагалися на нараді гострішого виступу проти Куби. Один дипломат заявив в цій справі таке: „Воно гарно виглядає на папері, але якби я був Кастром, то я зовсім не дрижав би зі страху". Справа в тому, що ці резолюції схвалено на основі того параграфу чартеру ОАД, який тільки рекомендує їх виконувати, а не зобов'язує. Відомо, що більшість держав Латинської Америки не дуже радо діють в тому напрямку, щоб спиняти підривну роботу кубинського Кастра. А тимчасом Кастро не дармує, він від 1960-го року вишколив принаймні 2,500 аґентів, які за допомогою своїх помічників ширять комуністичну ідею та підготовляють підривну акцію у всіх країнах Латинської Америки.

Франція знову бачить Америку, а не комуністів, як загрозу для мира

Об'єднані Нації. — Французький міністер закордонних справ, Моріс Кув де Мюрвіль виголосив в четвер 28-го вересня промову на генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, в якій знову палко оскаржував Америку, що вона „загрожує світовому мирові" своєю збройною інтервенцією у В'єтнамі та не згадував ані словом, що В'єтнамську війну спровокували комуністи і що замирення у В'єтнамі нема тому, що комуністи не відповідають позитивно на всі американські й посередницькі спроби довести до мирових переговорів. Кув де Мюрвіль заперечував теж ролю Об'єднаних Націй у В'єтнамській проблемі, бо — мовляв — В'єтнамська проблема стала „відповідальністю" Америки. Він домагався так само, як Північний В'єтнам, Совєти і генеральний секретар ОН У Тант, щоб Америка припинила бомбардування Північного В'єтнаму „цілком і без ніяких передумов", як найперший ступінь до започаткування переговорів.

Все ж, в Об'єднаних Націях склалась так звана „Група дев'ятьох", яка в найближчому тижні буде обмірковувати можливості активної ролі Об'єднаних Націй у В'єтнамському конфлікті. До тієї Групи належать Румунія, Болгарія, Мадярщина і Юґославія (отже всі чотири комуністичні держави), Австрія, Фінляндія, Данія, Швеція і Бельгія. Припинення налетів проти Північного В'єтнаму рекомендував також індонезійський міністер закордонних справ Алам Малік. Хоча Індонезія здавила у себе криваво спробу комуністичного перевороту, після чого винищено пів мільйона комуністів, — Малік поручав, щоб „самі в'єтнамці" встановили у Південному В'єтнамі „такий режим і устрій, який захочуть"; індонезійський міністер не цікавився ситуацією, яка невідхильно настала б у Південному В'єтнамі, коли б ЗДА відкликали всі свої війська, зате залишилась би у тій країні кількадесяттисячна північно-в'єтнамська армія плюс озброєна Північним В'єтнамом повстанська комуністична армія. Гостро проти Америки промовляв також речник африканської Бурунді.

В Анкарі 7 держав НАТО обмірковують атомову оборону проти аґресії

Анкара. — У столиці Туреччини Анкарі розпочалась 28 вересня ц. р. конференція так званої Атомової Плянувальної Групи Організації Атлантійського пакту (НАТО), до якої належать ЗДА, Британія, Італія, Західня Німеччина, Туреччина, Канада і Голяндія. Конференцію промовив Манліо Брозіо, генеральний секретар НАТО. У конференції беруть участь міністри закордонних справ всіх сімох названих держав та їх найвищі військовики. Головною темою тієї конференції є — за твердженням газет — рішення Америки встановити атомову протиракетну оборону та плянований американсько-совєтський договір проти поширення атомової зброї. Британія й інші члени НАТО буцім-то невдоволені, що їх повідомлено про американське рішення щодо будови антиракетної оборонної лінії вже тільки як про доконаний факт без попереднього передискутування цієї справи на форумі НАТО. Американський секретар оборони Роберт МекНамара твердить, що ця справа була раніше з'ясована з членами НАТО. Туреччина буцім-то домагається, щоб атомові держави дали їй атомові міни й іншу тактичну атомову зброю задля оборони проти можливої атаки збоку Совєтського Союзу. Наради в Анкарі відбуваються здебільша за закритими дверми.

В павільйоні СССР на ЕКСПО вибухнула бомба

Монтреаль. — Годинникова бомба вибухнула в павільйоні СССР в неділю 17 вересня, викликавши деякі знищення та невелику пожежу, яку було швидко погашено. Вибух і вогонь пошкодили частину різьб, а також рямців на образи, складених у кімнаті побіч із культурним відділом того павільйону. Тижневик „Українські Вісті" з 21 вересня повідомив, услід за канадійською пресою, що „службовці совєтського павільйону пояснили, що вогонь зчинився від вибуху великої лямпи. Одначе, поліція, яка вела слідство, знайшла дві 6-вольтові батерії і малий годинник японського виробу та інші частини плястикової бомби."

У БОЛІВІЇ СУДЯТЬ ПІДРИВНИКІВ

У місті Камірі в Болівії відбувається тепер процес проти Реґіна Дебрая, якого обвинувачують в підтримці та активній допомозі комуністичним партизанам, що ними командує Ернесто Ґевара, колишній помічник Кастра на Кубі. На фото: Дебрая (з відкритою головою) відпроваджують до в'язниці під час перерви в судовій розправі.

ПРЕДСТАВНИКИ УНСОЮЗУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В КОНВЕНЦІЇ КОНҐРЕСУ БРАТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Джерзі Сиіт. — В днях від 24-го до 27-го вересня ц. р. в Голивуді на Флориді відбулася 81-ша конвенція Конґресу Братських Організацій Америки, в якій взяли участь члени Екзекутиви УНСоюзу головний предсідник Йосип Лисогір, гол. секретар Ярослав Падох та гол. касир Іван Кокольський. Український Робітничий Союз репрезентував на цій конвенції його головний пресідник Антін Батюк. На програму конвенції, в якій взяли участь представники 78-ох найбільших братських забезпеченевих організацій ЗДА й Канади та 28-ох Стейтових Конґресів, склалися звідомлення з діяльности, ділові збори численних комісій Конґресу та фахові доповіді знавців про головні проблеми братського забезпеченевого діла. Особливо важливі доповіді виголошено на зборах секцій організаційної, президентської, секретарської, преси й публічних зв'язків, актуарської, правничої, братської діяльности, медичної й секції присвяченої стейтовим братським Конґресам. Серед доповідей, що їх виголошено на пленарних сесіях конвенції, вирізнилася зокрема доповідь президента Крайової Асоціяції Комишенерів Асекурації Дж. Л. Бентлі про майбутність стейтового законодавства в ділянці братського забезпечення, та доповідь Ґлендона Джансона, віце-президента Американської Конвенції для Справ Забезпечення, про загальне положення в 1967 році та його вплив на життєве забезпечення. Найбільше уваги притягнула промова губернатора стейту Ню Джерзі Ричарда Гюза, виголошена на бенкеті у вівторок, 26-го вересня, та яка заторкнула ряд актуальних справ, зокрема питання пошанування права й збереження порядку, у зв'язку з муринськими заворушеннями впродовж цього літа. З вдячности за дуже прихильне відношення губернатора Гюза до братсько-забезпеченевих установ, що проявляється і в його щорічному проголошуванні „Братського Тижня", Йосип Лисогір в імені конґресу Братських Організацій стейту Ню Джерзі передав губернаторові Гюзові пам'ятковий подарунок.

Представники У Н Союзу брали живу участь у нарадах та зборах конвенції та усіх її секцій. Йосип Лисогір був найменований членом Конституційної Комісії, яка запропонувала конвенції ряд важливих змін статуту Конґресу, зокрема щодо майбутньої програми його конвенцій. На зборах Президентської секції обрано Й. Лисогора заступником президента Секції, а головного секретаря Ярослава Падоха обрано членом екзекутиви Братської Секції. В часі конвенції УНСоюз влаштував виставку своїх видань, серед яких почесне місце займала англомовна Енциклопедія Українознавства. Виставка була влаштована на тлі по-мистецьки виконаних таблиць, які представляють числовий стан УНСоюзу та різні ділянки його активности. Таблиці виконав мистець Богдан Титла.

Наступна конвенція Конґресу відбудеться між 22 й 25 вересня 1968 року в Піттсбурґу.

Українці працюють на московських заводах

Сторінки київської преси останнім часом заповнювались вістками і репортажами про „загальний поклін українського народу"... Москві з нагоди фестивалю УССР у „столиці нашої батьківщини". У зливі вісток були повідомлення про зустрічі „з місцевими українцями", які постійно працюють у Москві. В таких місцях, здебільшого на заводах, співакам, декляматорам та іншим артистам з України особливо били браво, а поети читали свої вірші в оригіналі, і їх розуміли слухачі. На московському заводі „Серп і Молот" відбулась подібна зустріч, і „Молодь України" з 17 вересня писала: „На заводі працює чимало українців. Ось до делеґації підходить токар-вальцювальник Володя Швидкий. Родом він з Чернігівщини, з-під Прилук. Його дружина Євдокія — вчителька московської школи, теж українка, закінчила Чернівецький університет. — Я щороку буваю на Україні, — розповідає Володя. Ваблять рідні місця. Беру участь у заводській художній самодіяльності, граю в естрадній оркестрі. До речі, я багаторічний читач і передплатник українських видань. Вони для мене тут — частка рідної землі".

Очевидно, на московські підприємства беруть з України кращих фахівців, бо названа газета в іншому місці повідомляє: „Гарно відгукуються робітники і про іншого українця, начальника сортопрокатного цеху Миколу Чорного. Нині він у відрядженні в Пакістані".

Поблизу Києва будують кібернетичний центр — містечко Кібертонія

Київ. — „У мальовничій місцевості Теремках, на околиці Києва, в недалекому майбутньому виникне великий комплекс спеціяльних споруд — справжнє містечко „Кібертонія" — царство 3 400 математиків, кібернетиків і науковців інших фахів", повідомила „Радянська Україна" з 20 вересня. Крім багатоповерхових будинків - лябораторій для наукової праці, в тому містечку будуть споруджені і житлові будинки на 6 000 осіб, крамниці тощо. Названа газета повідомила, що запроєктували „Кібертонію" київські архітекти Л. Шкаруба, В. Добровольський, Є. Сова та ін. „На ділянці площею понад 40 гектарів розташуються загальний корпус з інформаційно - керуючим центром (струнка 12-поверхова вертикаль), будівлі сектору теоретичної й економічної кібернетики і математичних методів, обчислювальний центр, корпус електронних машин, сектор біологічної кібернетики, медична клініка, віварій тощо".

ДОПОВІДЬ ПРО СКВУ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Світовий Конґрес Вільних Українців, його цілі і підготова, будуть темою доповіді, що її виголосить директор канцелярії УККА мгр. Іван Базарко цієї неділі, 1-го жовтня, о год. 4-ій пополудні в приміщенні Українського Народного Дому в Джерзі Сиіт. Доповідь відбудеться під час громадського зібрання, яке скликає на цей час у справах СКВУ місцевий Відділ УККА з д-ром Євгеном Котиком на чолі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

СКВУ – велике діло

Минувся той час, коли ще велися тільки пресові дискусії на тему — чи треба взагалі скликати Світовий Конґрес Вільних Українців, а як треба, то коли, в якому характері, з якими цілями. Минувся період вагань і сумнівів, які здебільша полягали просто в тому, що широка громада не мала авторитетних інформацій, як властиво стоїть справа на форумі Панамериканської Української Конференції (ПАУК), фактично на нарадах Українського Конґресового Комітету Америки й Комітету Українців Канади. З хвилиною, коли на сторінках преси і на численних місцевих зборах поінформовано загал, що не тільки вирішено скликати СКВУ та устійнено його дату й місце, але й згідливо, у конструктивному компромісі усталено всі подробиці програми — вся громада зідхнула з полегшею і поставилась до справи СКВУ так, як можна було сподіватися: як до великого діла, що його роблять розпорошені у діяспорі вільні українці в 50-річчя Великої Української Національної Революції.

Від прерізних центральних українських установ і організацій надходять заяви й резолюції з моральною й матеріяльною підтримкою Світовому Конґресові Вільних Українців, у різних центральних організаціях і установах іде підготова до власних з'їздів, конференцій і нарад в рямцях СКВУ, щоб скріпити його голос, як дійсно голос всієї української вільної громади. Корисним явищем є правильний підхід загалу наших людей до СКВУ: вони розуміють, що годі сподіватися від того Конґресу, що він стане панацеєю на всі внутрішні болячки української вільної громади. Наші люди зрозуміли теж, що СКВУ не може перетворитись у якийсь надпарлямент. Найбільшим успіхом організаторів було знайти синтезу репрезентаційно - маніфестаційного і ділового характеру Конґресу.

Нема найменшого сумніву, що Світовий Конґрес Вільних Українців буде дуже неприємною подією для большевицької Москви. Коли вона і її київський підголосок намагаються звести в очах українців в Україні всю вільну українську громаду до тих одиниць, що їх признає „Товариство культурних зв'язків з українцями за рубежем", то СКВУ пригадає і українському народові, і його поневолювачам, що існує сильна, об'єднана і творча велика громада вільних українців, які в 50-ліття Української Національної Революції вважають суверенну українську державу за ідеал і реальне політичне гасло своєї дії.

Совєтський експорт

У цих днях відбувалися в протилежних кінцях земної кулі дві важливі конференції: конференція міністрів закордонних справ 21 держави американського континенту та Карібського району, ОАС — і так звана „наукова конференція" комуністів та їхніх поплентачів з різних країн світу, скликана Москвою на Кавказі, в Баку. Скликаючи таку конференцію на Кавказі, Москва тим самим підкреслила, що вона нібито по боці всіх народів світу, а вже особливо — народів Сходу. Очевидно, маси громадян західнього світу, в тому числі й народи вільних країн Сходу, в більшості не знають історії „покорєнія Кавказа" Росією, і тому Москві вдається не одна подібна спекуляція . . .

Що ж підготовляється в окупованому Баку? В той час, як міністри всіх країн Латинської Америки та району Карібського моря гостро осудили червону Кубу за намагання експортувати революцію в інші країни, за підривну, партизанського типу діяльність у Болівії та кількох країнах, — в СССР, на комуністичній конференції „науковців" у справі експорту комуністичної революції прийняли постанови, яких дотепер не опубліковано. Але можна легко уявити їх зміст, коли прочитати спеціяльне звернення до учасників того міжнародного комуністичного збіговища, підписане Л. Брежнєвим, М. Підгорним і О. Косиґіним. У цьому зверненні, надрукованому в усій совєтській пресі з 20 вересня 1967 р., сказано, між іншим: „Народи Азії, Африки і Латинської Америки на своєму досвіді переконались у тому, що імперіялізм, насамперед США, був і є головним ворогом національно - визвольного руху . . . У світі немає таких сил, які могли б зупинити просування народів Азії, Африки і Латинської Америки до світлого майбутнього". В кінці заяви керівники Кремлю бажають успіхів науковій конференції в Баку, запевняючи закордонних учасників, що СССР буде ще більше допомагати їм у боротьбі проти „імперіялізму".

Все, що може експортувати за кордон московсько-большевицька імперія — це зброю для В'єтконґу, арабів та Кастра і його партизанів, підривні гасла так зв. революції, експортувати вбивства, заколоти, підривні дії. Одностайний осуд червоної Куби всіма країнами Латинської Америки показує, що світ починає дедалі більше розуміти справжню ціну совєтського експорту.

БІЛЬЙОНИ НА ПРОТИРАКЕТНУ ОБОРОНУ

Сіра людина — не тільки в Америці, але й у всьому широкому світі — не вірить, що будь - коли прийде до світової атомової війни, і ще менше вірить, що в цій війні противники вживатимуть далекосяжних атомових ракет. Але магазини з такими ракетами існують і щораз побільшуються в ЗДА й СССР, невелика кількість ракет на середню віддаль є вже у Франції, а комуністичний Китай матиме їх, за всіма познаками, скоршіе, аніж це передбачали західні розвідки. Отож потенціяльна загроза використання тієї накопичуваної страхітливої зброї таки існує. У випадку атомово - ракетної атаки проти Америки, поведеної з Сибіру почерез Північний бігун або з совєтських атомово - підводних човнів на Атлянтику чи навіть з берегів Балтійського моря, згине в Америці 50 мільйонів людей, і тому керівні військові кола й Конґрес ЗДА від років вимагають використати вже наявні протиракетні ракети для створення цілої сіті оборони. Поштовхом до цих вимог був власне розвиток атомової зброї в комуністичному Китаї з його доктринально - екстремним урядом і встановлювання станиць протиракетної оборони довкола великих міст в СССР.

Секретар оборони Роберт МекНамара був проти такої оборонної системи, виставляючи два головні арґументи: 1) на сяк - так успішну оборону треба видати 40-50 більйонів долярів, чого не може дозволити собі нині навіть Америка, і 2) нема певности, що протиракетна оборона взагалі буде успішною, бо — за всіма теоретичними обрахунками — немає такого оборонного „щита", що його не пробила б масова ракетна атака. А втім, кілька днів тому МекНамара проголосив, що Уряд вирішив започаткувати будову „обмеженої" оборонної протиракетної лінії початковим коштом 5 більйонів долярів. Очевидно, прийнято з недовір'ям офіційне пояснення, що та оборона стосується загрози лише збоку комуністичного Китаю, бо головним ворогом Америки та посідачем далекосяжної атомової зброї є Совєти.

У Палаті Репрезентантів і в Сенаті прийнято ту зміну становища секретаря МекНамари прихильно, дармащо зразу же передбачається два сумні наслідки: 1) первісна сума 5-ох більйонів напевно збільшиться до десятків більйонів із впливом на державний бюджет, на всю державну економіку і 2) із будуванням протиракетної оборони починаються перегони у нових винаходах в ділянці воєнної техніки і в продукції нової, щораз досконалішої зброї, призначеної для масового винищування людства.

Незабаром протиракетні ракети „Ніке" („Найк") „перестаріють", і винайдуть ще страхітливіші ракети за „Сатурна" й „Мінютмена". Фахівці твердять, що найкращою обороною проти атаки аґресора є краща офензивна зброя, щоб Москва і Пейпінґ знали, що навіть винищення кількох найбільших американських міст не охоронить їх від такої відплатної американської атаки, в якій згинуть найбільші промислові центри тих комуністичних держав, десятки мільйонів населення і з ними — комуністичний режим.

Все це сумні перспективи для фізичного існування людства, але вони цілком реальні в теперішній дійсності. Москва відкинула пропозиції Америки, щоб ні одна сторона не творила протиракетних „фортець", що вимагають багатобільйонових витрат з мінімальними виглядами на врятування мільйонів людських істот. Плянований договір проти поширення атомової зброї втрачає решту глузду, коли атомові держави не тільки не обмежують свого атомового озброювання, а надають йому нового розмаху, щораз більше вдосконалюючи атомові ракети і побільшуючи їх число в своїх маґазинах.

Деякі коментатори твердять, що коли атомові перегони доводять власне до такого абсурду можливість атомової війни, то її ніколи не буде, — це, мовляв, такий самий історією стверджений парадокс, як забезпечування миру зброєнням за староримською засадою: „коли хочеш миру — готуйся до війни". Алеж водночас всесвітня історія свідчить, що не було ще перегонів у зброєнні взаємоворогуючих держав, які б не скінчилися вибухом війни. Це — центральна проблема сучасної доби від часу, коли Америка втратила свій атомовий монополь і Москва випродукувала атомову зброю викравши її секрети в Америці і використавши німецьких фахівців.

ЧОГО ОЧІКУЄМО ВІД СКВУ?

Ще тільки шість тижнів відділяє нас від тієї неділі 12-го листопада 1967 р., коли гомін дзвонів та урочисті Богослуження в багатьох українських церквах у намірені українського народу започаткують історичну подію: перший Світовий Конґрес Вільних Українців, що протягом того тижня відбуватиметься в осідку Об'єднаних Націй, світовій метрополії Ню Йорку, з участю репрезентантів українських поселень у 22 вільних країнах світу.

Усі програмові матеріяли, що будуть предметом нарад і рішень цього великого зібрання, устійнено та узгіднено наперед. Однак, було б цікаво почути і зареєструвати ті почування і надії, що їх зв'язує з цим Конґресом наша громада. В тій цілі „Свобода" радо віддасть місце на голоси поодиноких громадян у цій справі. Заохочуємо наших громадян і читачів, щоб в листах до редакції висловлювали в цій справі свої думки і сподівання. Очевидно, що треба писати чітко й коротко, підписуючи свої листи повним іменем і прізвищем.

НАПЕРЕДОДНІ ЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ

Рим, УПБ. — 29 вересня ц. р. вперше збереться в Римі Єпископський Синод Католицької Церкви, нове репрезентативне тіло всього світового єпископату, засноване на II Ватиканському Соборі, як практичний постійний вияв єпископської колеґіяльности. Про його заснування говориться вже в 5-ій точці соборового декрету про єпископів. Та ще поки той декрет був остаточно схвалений, 28 жовтня 1965 р., вже місяць скоріше, 15 вересня, Папа Павло VI покликав цей центральний орган Церкви до життя і накреслив його загальну структуру. Точний правильник Єпископського Синоду опубліковано в грудні минулого року, а потім визначено дату першого зібрання, порядок нарад і особовий склад.

Правдоподібно, відкриє зібрання і проводитиме початком нарад Римський архиєрей особисто, але на дальший хід праці призначено трьох делеґованих предсідників, що проводитимуть нарадами. Ними є три кардинали, два куріяльні й третій з Ірляндії: преосв. І. Вільот, префект Конґреґації для духовних осіб, преосв. В. Конвей, архиєпископ Арманаф, і преосв. П. Фелічі, предсідник комісії для реформи церковного права, колишній секретар Ватиканського Собору. Секретарем Синоду є Кир В. Рубін, єпископ-помічник польського кардинала С. Вишинського, який, однак, постійно перебуває в Римі.

Єпископський Синод матиме 197 членів. З цього числа 135 делеґатів вибраних на національних єпископських конференціях, залежно від величини кожної з них, однак не більше як чотири делеґати від одної конференції. 13 представників буде від Східніх Церков, себто 6 патріярхів, один верховний архиєпископ і 6 митрополитів не - патріярхальних Церков (української, індійських — малябарців та малянкарців і етіопської). 10 членів делеґували чернечі чини, 13 куріяльних кардиналів репрезентуватиме центральне Ватиканське правління, а 25 місць зарезервував Римський архиєрей для своєї свобідної номінації. Так то в переважній більшості, бо понад три чверті членів, цей центральний орган Церкви репрезентуватиме світовий єпископат.

Між членами Синоду з папської номінації є італійський кардинал з Больонії Дж. Леркаро, генеральний вікарій на місто Рим кард. Л. Тралія, нові куріяльні кардинали А. Саморе' і А. Дель'Аква, німецький кардинал з Падерборну Л. Єґер, канадійський з Квебеку М. Рой та інші кардинали; рівнож деякі єпископи, як Кир Гонзалес з Барсельони чи Кир Фультон Шін з Америки, а також деякі священики, визначні богослови.

Засадничо Єпископський Синод є лише дорадчим тілом, а рішальний голос матиме тільки в тих справах, які доручить йому Римський Архиєрей. Голосування під час розгляду схем буде відбуватися за потрійною формою, подібно як на Соборі, себто: позитивно, неґативно або позитивно з застереженням, з поправкою. Натомість над пропонованими поправками і в остаточнім схвалюванні тексту можна буде голосувати лише позитивно або неґативно. Для схвалення схеми потрібно двох третіх голосів, а для відкинення абсолютної більшости.

Програма нарад зосереджується довкруги п'ятьох проблем. Одна з них, дипломатично - доктринальна, що була давніше поставлена як перша на порядку нарад, буде тепер передостанньою з черги. Це переставлення має запобігти задовгому розтягуванню дискусії над тяжкими проблемами на початку нарад, коли учасники ще не розгорнули праці й не запізналися належно. У загальному догматичні справи Синоду з'ясував уже в липні 1966 р. кард. Оттавіяні, префект Конґреґації для доктрини віри (давніша Конґреґація Священного Уряду), у своїм обіжнику до єпископів. Там вичислив він з десяток різних доктринальних ухилів, які, на його думку, загрожують католицькій вірі, між ними справу первородного гріха, Євхаристії та деяких моральних питань.

Першою проблемою, якою за теперішнім порядком праці займається Синод, буде справа реформи церковного права. Цим світовий єпископат має вирішити про практичне застосування ухвал Ватиканського Собору в щоденнім житті Церкви. Доки придержуватимуться давнього канонічного права, доти соборові ухвали залишаться теоретичними постановами без конкретних наслідків у житті Церкви.

Не менш важливою у цім напрямі є дальша точка нарад про реформу семінарійного виховання священичого доросту, яке мало б у новий спосіб реалізувати соборові ідеї. Загально закидають, що дотеперішній спосіб життя в семінаріях скидається подекуди на чернечий новіціят, тоді як по закінченні студій молодий священик повинен ознайомитися з незнаними йому світовими проблемами теперішнього життя і до них підготовитися.

Усі ці справи вимагають належної уваги й часу для розгляду. Це тим більше, що початкову програму нарад, яку розіслав Секретаріят Синоду єпископам у березні ц. р., доповнив єпископат на своїх конференціях широкими заввагами, так що тепер сам спис проблем до розгляду становить цілу книгу значної величини. Тому зовсім зрозуміло, що передбачений час нарад, один місяць, уважають уже тепер за короткий і вже говориться про його продовження. Чим цей збір представників світового єпископату виповнить час Синоду, чи лише церемоніяльним прийняттям підготованих схем, чи суттєвим розгляненням усіх поставлених проблем, — від цього залежить у великій мірі життя Церкви в нинішніх часах.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Закінчення друкованої на цьому місці статті проф. Лева Шанковського: „Як зберегти українську мову в Америці" буде надруковане у черговому числі.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code).

1. Date of filing: ---------- September 25, 1967
2. Title of Publication: ---------- SVOBODA
3. Frequency of issue: Daily, except Sunday, Saturday and Monday issues combined.
4. Location of known office of publication: 81-83 Grand Street, Jersey City, Hudson County, New Jersey, 07302.
5. Location of the Headquarters or general business offices of the publishers (not printers): 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07302.
6. Names and addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor: Publisher — The Ukrainian National Association, Inc., A Fraternal Benefit Society, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J.; Editor — Anthony Dragan, 5 Bentley Ave., Jersey City, N.J.; Managing Editor — Anthony Dragan, 5 Bentley Avenue, City, N.J. 07304.
7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given); None.
8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: None.
9. Paragraphs 7 and 8 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner. Names and addresses of individuals who are stockholders of a corporation which itself is a stockholder or holder of bonds, mortgages or other securities of the publishing corporation have been included in paragraphs 7 and 8 when the interests of such individuals are equivalent to 1 percent or more of the total amount of the stock or securities of the publishing corporation.
10. This item must be completed for all publications except those which do not carry advertising other than the publisher's own and which are named in Sections 132.231, 132.232, 132.233 Postal Manual (Sections 4355a, 4355b, and 4356 of Title 39, United States Code:

	Average No. copies each issue during preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net Press Run)	20,000	20,000
B. Paid circulation:		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	1,500	1,500
2. Mail Subscriptions	17,900	17,900
C. Total paid circulation	19,400	19,400
D. Free distribution (including samples) by mail, carrier or other means	500	500
E. Total distribution (Sum of C and D)	19,900	19,900
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	100	100
G. Total (Sum of E & F — should equal net press run shown in A)	20,000	20,000

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

ANTHONY DRAGAN, Editor.

52 конґресмени домагаються, щоб Конґрес перевірив справу в'єтнамської війни

Вашинґтон. — 52 конґресмени пропонують, щоб Конґрес перевірив політику Уряду в справі війни у В'єтнамі та ствердив, чи Уряд має досить повновластей на те, щоб збільшувати американське вмішування до цієї війни. Ці конґресмени, які пропонують резолюцію Конґресу в справі В'єтнамської війни, не заперечують Урядові права вести цю війну, але вони гадають, що вже надійшов час, щоб Конґрес міг висловитися про те, чи Уряд має конституційні права на теперішню в'єтнамську політику. Два конґресмени республіканці Пол Фіндлі з Ілліной та Ф. Бредфорд Морс із Массачусетс, зредаґували відповідну резолюцію в цій справі та звернуться до Палатної й Сенатської Комісій Закордонних Справ із запитом, чи „потрібна дальша акція Конґресу в справі політики в Південно - Східній Азії". Досі Уряд діяв на основі так званої Тонкінської резолюції з 1964-го року, яку схвалив був Конґрес на домагання през и д е н т а Джансона. Ця резолюція уповноважує Президента зробити „всі потрібні заходи, щоб припинити і не допустити до аґресії" у Південно-східній Азії. До 52-ох конґресменів належать 48 республіканців і 4 демократи. Є між ними такі, які домагаються замирення у В'єтнамі, і такі, що є за посилення бойових дій та до замирення на основі перемоги над комуністичною аґресією. Подібний рух є і в Сенаті, де Комісія Закордонних Справ має в найближчих днях схвалити резолюцію про обмеження виконної частини Уряду брати на себе якінебудь військові зобов'язання без попереднього схвалення законодатною частиною Уряду. Конґресмен Морс твердить, що змінилася ситуація від 1964-го року, коли Конґрес схвалював Тонкінську резолюцію, тому треба нового рішення Конґресу в справі війни у В'єтнамі.

ГАЗЕТА МАЄ ВЛАСНИЙ ПРАПОР?..

„Радянська Україна" з 20 вересня, повідомляючи про нагородження черговим совєтським орденом газети „Ленінська правда" на Сумщині, назвала ту замітку „Орден на прапорі газети". Нагороди газета „удостоїлась за плідну роботу по комуністичному вихованню трудящих і мобілізації їх на виконання завдань"...

Павло Семеник

50-ЛІТНІ КЛОПОТИ

(2)

Добре зодягнена жінка нарікала, що живе в одній кімнатці з невісткою. „Вона мене ненавидить, а я її. Чи не взяли б ви мене до Америки за домашню господиню?" — спитала автора. — „Треба мати пашпорт". — „Та ми всі маємо пашпорти, від 16-го року життя". — Дивно, зауважує автор, як мало людей в СССР знають, що на виїзд за кордон треба мати спеціяльний пашпорт, і що тих, які хочуть назавжди виїхати, влада вважає зрадниками „родіни". Автор сказав, що господині не потребує.

З кінцем літа 1963 р. московський базар виглядав дуже сумно. Свіжої городини було дуже мало, бо селяни, що мали присадибні городи та колгоспи, не вивозили своїх продуктів з огляду на різні обмеження. З Грузії привозили літаками помідори і продавали їх по 2 рублі 50 копійок за фунт, зелені, потовчені яблука по 1 рублю. А Хрущов обіцяв і обіцяв свіжу городину і овочі з радгоспів, парників, навіть із гідропоніків, тобто з городів на воді, на яких усе росте завдяки хемічним домішкам.

Помідорів, картоплі, овочів не доставало мешканцям Москви також у 1964 році в серпні й вересні. Перед ГУМ'ом — „государственним універсальним маґазином", де продавали взуття, меблі, посуд та убрання, люди чекали у довжезному хвості. У зв'язку з тим кружляв такий анекдот: один чоловік, виведений із рівноваги довгим чеканням, виступив із черги, кажучи: „Піду до Кремлю, дам Нікіті дулю під ніс!" Незабаром вернувся. Питають, чого так скоро вернувся. — „Там така ж сама довга черга, як і тут!" — відповів.

Пізніше автор таки приїхав до Ростова і там довідався про криваві заворушення робітників не лише в тому місті, але й у Новочеркаську.

Увечері в готелі за столом біля автора сиділо кілька східніх німців, майже всі партійці, з якими він провів день у колгоспі. За сусіднім столом сиділо двоє хлопців і дівчина. Скінчивши вечерю, німці підійшли до тих молодих людей і привіталися словом „дружба", бо тільки те одно слово й знали. Один німець вернувся і сказав, що старався пояснити дівчині, що автор уміє говорити по-російськи, але вони не зрозуміли його. Автор пересів до стола молодих людей і почав з ними розмову. Дівчина сказала: „Ми ніколи не зустрічали ще американця, який вміє говорити по-нашому". Кремезний юнак Вітя сказав, що дівчина та його приятель Вася працюють у фабриці комбайнів, а він технік-будівельник.

Та ось озвався Вася: „Чи ви знаєте, що тут є аґент?" — „Де він, покажіть його!" — сполошився автор. — „Відсіля не видно, він у задній кімнаті підслухує", — Звертаючись до Васі, Вітя запитав: „Що цей аґент говорив тобі?" — „Казав, що бачив, як німці підходили до нашого стола, і заявив, що совєтським громадянам не дозволено розмовляти з чужинцями. Я спитав, чи є такий закон. Відповів, що він знає, що говорить, і що це не робить різниці, чи ті чужинці німці із Східньої Німеччини. Чужинці — це чужинці, і совєтським громадянам не дозволено з ними розмовляти". — „А ось я, — завважив автор, — зустрічався недавно з американцем та його жінкою і він мені казав, що вони будуть ночувати у свояків — совєтських громадян". — „Це лише доказ, — засміявся Вітя, — які ідіоти наші аґенти. Права рука не знає, що робить ліва".

[У ресторанах завжди можна сподіватися аґентів, — пояснює автор. Коли аґент вважає, що треба повести слідство проти совєтського громадянина, який розмовляє з туристом, він не підійде до нього, а лише слідкує за ним. А вже на вулиці зробить із ним, що вважає за потрібне. У Москві, Ленінґраді, Києві Харкові, Одесі й інших містах совєтські громадяни сідали до столів, за якими сиділи чужинці, і розмовляли з ними. Ростов, видно, мав свої власні закони.]

Вітя казав: „Оце вам совєтський правопорядок. Нікіта Сергеєвич каже, що ми — найсвобідніші люди у світі, а аґент забороняє нам говорити з чужинцями! Що ж це за свобода? Та як би ви знали, що вони вчинили минулого літа в Новочеркаську із студентами та робітниками! У мені кров кипить, як подумаю про це".

„Розкажи, розкажи, як то було! — піддала дівчина.

„Коли робітники в Новочеркаську демонстрували проти високих цін і обниження платень, — сказав Вітя, — міліція й військо почали стріляти на них. Студенти й інші громадяни прилучилися до демонстрантів, але стрілянина не вгавала. Навіть дітей постріляли. І це в совєтській державі, країні робітників і селян! — Він зломив у руці скибку хліба й говорив далі: „Наш піт і кров на всьому, що ми виробляємо. Ми віримо у соціялізм і в соціялістичну справедливість для людей, які вирощують цей хліб. Багато речей, що ми їх самі потребуємо, вивозять до країн, які нам нічого за це не дають. Уряд обтинає нам платню. Якщо ж ми протестуємо, то . . . — він поклав хліб назад у тарілку. — Не кажу про себе, я заробляю немало, нежонатий, але тисячі інших не такі щасливі і відчувають це тяжко. Ви почули б, що наші робітники говорять про це".

Дівчина притакнула кивком голови: „Це правда, наші робітники не можуть зрозуміти, коли ми такі бідні і самі всього потребуємо".

„Стріляти й убивати власних робітників, — говорив Вітя, — хто колинебудь уявляв собі, що щось таке станеться у нашій соціялістичній країні!"

„Скажу вам щось інше, — обізвалась дівчина. — Я частенько навідуюся до свого села, тож, коли умовини не покращають . . . Прикро говорити це, але й я так зроблю... Наші козаки не сидітимуть тихо! . .

‚Хочете цим сказати, що прийде до бунту?"

„Так, напевно, — відповіла дівчина. Їхня худоба гине, бо нема чим її годувати. Це жах!"

[Ні словом не згадувала совєтська преса про ці демонстранції та криваві заворушення, але вістки про них дісталися до західньої преси. Усунення першого секретаря обласного комітету партії Басова та другого секретаря Маякова, раптова заборона подорожей для чужинців — усе це потверджувало правдивість тих вісток. У Москві не тільки чужинці говорили про криваві заворушення: совєтські громадяни признавали, що проходили вони не лише в Новочеркаську, але й у Дніпропетровську і у далекому сибірському промисловому місті Кузнецьку].

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Дітройт, Міш.

ПЕРША ЗУСТРІЧ ДРУЖИННИКІВ СУМ АМЕРИКИ І КАНАДИ

15, 16 і 17 вересня відбулася на оселі СУМА „Київ" біля Дітройту Перша Зустріч дружинників СУМ Америки і Канади, що проходила під кличем „Живи, Україно, в думках, серцях і чинах" для відзначення 50-ліття Української Національної Революції і 25-ліття створення Української Повстанської Армії. В Зустріччі взяло участь 111 дружинників з Бостону, Ню Йорку, Філядельфії, Вашингтону, Клівленду, Парми, Шикаго, Міннеаполісу, Монтреалю, Торонта, Лондону, Ню Бронсвіку, Ніяґари Фолс, Флінту і Дітройту.

Головну Управу СУМА на зустрічі репрезентував Аналій Никончук — керівник дружинників СУМА, а Краєвий Комітет СУМ Канади репрезентував мґр. Т. Буйняк — голова КК СУМ і Володимир Окіпнюк — булавний Ю. СУМ Канади. Канадійські дружинники брали участь в зустрічі в ролі обсерваторів.

Зустріч почалася в п'ятницю 15 вересня сумівським вогником, після чого відбулося засідання Команди при співучасті представників поодиноких осередків для узгіднення і обговорення програми зустрічі. На цьому засіданні на бажання представників дружинників покликано Комісію для узгіднення пропозиції до Проєкту правильника дружинників СУМ, що має бути затверджений на пленумі СУМ в листопаді ц. р.

В суботу 16 вересня офіційно відкрито зустріч раннім апелем, відчитанням денного наказу і привітальним словом представника Головної Управи СУМА А. Никончука. В передобідових і пополудневих годинах відбулися панелі на теми: „Роля дружинника в студентському житті" і „Українська молодь на рідних землях". В першому панелі панелістами були: Ігор Оліяр, Таня Красій та Оля Джуман, а реферат неприсутнього Яреми Мірчука прочитала Іня Гікава. В другому панелі доповідь виголосив мґр. Юрій Кульчицький — голова Союзу Українських Студентських Товариств Америки.

Провідником і модератом панелів був мґр Василь Калинович, проф. Дітройтського університету. Панелі позначилися поважним числом молодих дискутантів і доволі високим рівнем дискусії. На окреме призначення заслуговує доповідь Юрія Кульчицького, яку учасники зустрічі прослухали з особливою увагою і нагородили рясними оплесками. Прислухуючись до дискусій молодих панелістів і дискутантів, слід ствердити, що дружинники повністю зрозуміли ті завдання і обов'язки, що на них накладає СУМ.

Після заінчення панелів приступлено до обговорення правильника дружинників, що його реферували члени комісії покликаної попереднього дня: Іня Гікава, Роман Тарнавський та Ігор Оліяр. Нарадами проводив мґр. Богдан Футей, голова Осередку СУМА в Клівленді. Після звідомлень членів комісії, вив'язалася надзвичайно цікава дискусія, в якій брали участь дружинники обидвох країн, у висліді якої вибрано комісію для опрацювання і сконтретизування пропозицій до зміни окремих точок проєкту правильника дружинників в складі: Богдан Футей — Клівленд, Володимир Романяк — Парма, Роман Метанчук — Філядельфія, Іня Гікава — Шикаго, Юрій Вонсуль — Дітройт, Оксана Левицька — Міннеаполіс, Анна Лев — Ню Йорк, Юрій Кульчицький — Вашинґтон, Маруся Яцьків — Шикаґо, Ігор Цішкевич — Клівленд, Роман Тарнавський — Дітройт. Решту дня учасники зустрічі виповнили сумівською ватрою і забавою дружинників. Святочне слово при ватрі виголосив голова Краєвої Ради Управи СУМ Канади мґр. Т. Буйняк.

Зустріч закінчено в неділю 17 вересня святочним апелем і польовою Службою Божою, яку відправив о. д-р Володимир Ґавліч ЧСВВ. Він виголосив теж глибоку змістом проповідь, в якій закликав дружинників до ідейности, посвяти і змагання в ім'я вищих ідеалів. Зустріч закрито зняттям прапорів, прощальними промовами представників Головних Управ СУМ Америки і Канади та відспіванням національного гимну.

Господарями зустрічі були обидва Осередки СУМА в Дітройті на чолі з головами Осередків Євгеном Репетою і Михайлом Калиничем. Зустріччю керувала Команда: Юрій Тарнавський — командант, Юрій Вонсуль — бунчужний, Оля Гвозд — писар, Роман Тарнавський обозний, Катруся Копач — обозна.

Зустріч пройшла в дружній і діловій атмосфері і залишила добре враження на учасників і обсерваторів.

Загальному успіхові зустрічі і бадьорому настроєві учасників сприяла чудова осіння погода.

Команда Зустрічі

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Орися Петрик.

Орися Петрик з Пассейку, Н. Дж., в червні 1964 здобула "Bachelor of Arts" b Paterson State College, Wayne, New Jersey, і того ж таки року одержала посаду вчительки в Кліфтоні, Н.Дж. Свої студії продовжувала вона і в червні 1967 року з успіхом здобула в цьому самому коледжі "Master's Degree in Education — Specialized in Mathematics".

Орися Петрик, разом із матір'ю Іриною і батьком Ярославом є членами місцевого Відділу Укр. Нар. Союзу, ч. 42 в Пассейку, Н. Дж.

П. Головачук
Секр. Відд.

Княжий дор на Ювілей Української Держави

Василь Ґнус

З нагоди ювілею 50-річчя Великої Української Національної Революції і відновлення української державности, п. Василь Ґнус з Тейлору, Па., пожертвував 1 000 долярів на видання англомовної історії відновленої Української Держави, в рямках видань НТШ. Про своє рішення допомогти виданню цієї історії англійською мовою, що вже було опубліковане в українській мові, п. В. Ґнус написав, між іншим, до НТШ: „Ця пожертва йде там, де кується воля за Вільну Самостійну Українську Державу".

На цю саму ціль зложив недавно п. Іван Кальмук з Вайт Стону, Н. Й., також тисячу долярів.

Василь Ґнус почав тепер 88-ий рік життя. Він належить до найстарших піонерів громадської, братської, політичної і культурно-освітньої праці нашої спільноти в Америці, бо прибув сюди рівно 60 років тому, а весь час був і є активним у всіх цих ділянках національного життя. З фаху він є екзамінованим столярем, різьбарем і золотником. Він був також завжди активним у своїй українській католицькій громаді. Виховав дітей, які на жаль вже не живуть, а тільки внуки. Його дружина п. Антонина з дому Крайківська бере спільно з ним живу участь в громадському житті. Спогади п. Ґнуса є важливі для наших піонерських часів минулого сторіччя, зокрема спогади про тодішнє національне і братське життя.

Н. Н.

Філядельфія, Па.

П'ятнадцятиріччя Мистецької Студії

У Філядельфії цієї осени помітно пожвавилося громадське життя. Деякі організації уже урочисто відзначили, а деякі готуються до відзначення п'ятдесятиріччя Української Революції та двадцятип'ятиріччя з часу виникнення героїчної Української Повстанської Армії.

Разом з цим провадиться підготовча робота до скликання Світового Конґресу Вільних Украниців. Спав людям з грудей тягар, як дізналися вони, що чвари в управі відділу УККА усунено і все завзяття буде спрямоване на конструктивну працю. Кожен бо усвідомлює, що від злагоди в нашому середовищі залежатиме успіх Світового Конґресу в Ню Йорку.

Але філядельфійці, крім перетворення в життя політичних акцій, рівнобіжно готуються й до місцевої святочної події, до відзначення мистецького ювілею.

Цієї осени сповняться п'ятнадцять років з часу заснування Мистецької Студії відділу Об'єднання Українських Мистців Америки. З дня у день і з року в рік наші мистці систематично працювали, виховуючи здібну українську молодь, рівночасно ж збагачуючи мистецьку скарбницю нашої нації новими своїми творами.

Наслідки п'ятнадцятирічної праці разючі. Ми маємо можливість пишатися мистцями-професорами Студії і її колишніми учнями.. Про славні діла тих людей буде написано згодом, у відчитах з виставкової залі.

На вшанування працівників Студії та колишніх її учнів Громадський Комітет влаштовує у Філядельфії мистецьке свято, що складатиметься з бенкету з концертом, балю, забави для молоді, а також великої мистецької виставки.

На це свято мистецтва запрошено кількох почесних гостей, визначних діячів українського й американського середовищ, а серед них і відому всім нам пані Марусю Бек, президента міської ради м. Дітройту і прихильницю мистецьких муз та меценатку.

Пані Маруся Бек жваво цікавилася працею нашої Мистецької Студії. На протязі років поповнювала студійну бібліотеку новими виданнями спеціяльної літератури. Нема сумніву, що наше громадянство зустріне пані Марусю Бек зі щирою теплотою.

Бенкет і баль відбудеться в готелі Бенджемин при 9-ій і Честнат вулицях, в суботу 28 жовтня.

Виставку мистецьких праць влаштовується в залі Дому Студії. Виставка буде відкрита від 21 жовтня по 5 листопада.

Громадський ювілейний комітет видає також Пропам'ятну Книгу, присвячену ювілеєві Мистецької Студії.

Н. Н.

З НАШИХ БУДНІВ

„КСЕНЯ" І „ГРИЦЬ"

Час від часу приходиться читати в „Свободі", в рубриці „З листів до Редакції", слушні жалі-вболівання патріотично настроєних земляків, що так, мовляв, марно пропадають, затрачуються та й забуваються в країнах нового поселення наші прекрасні хресні імена, як Іван, Гриць, Василь, навіть Параска та Горпина, за котрими свого часу так побивався на сторінках нашого щоденника достойний д-р Іван Вагилевич з далекого Дітройту.

Дозвольте ж мені в цьому місці підняти трошки на дусі цих щирих патріотів і потішити їх, що справа не виглядає так безнадійно, як їм вона здається крізь їх чорні протисоняшні окуляри. Саме з деякого часу помічається серед земляків екзильних, зокрема бездітних, похвальна, на мій погляд, тенденція присвоювати наші чудові хресні імена домашнім, з дозволу сказавши, тваринам.

Цього літа, для прикладу, я зустрів в одному пансіоні добрих приятелів із Трентону, що привезли з собою на вакації розкішну собачку, кишенькової раси, яку назвали симпатичним іменням „Ксеня". „Ксеня" мала меланхолійні очка-коралики, синю бинду на шийці, а на ній — дзвіночок, правда, не такий дебелий, як тепер носять „гіппіси" з Ґрініч Вілледжу. Всі її дуже полюбили.

А так, через тиждень, прибули інші мої милі приятелі, не так давно одружені, що мали красну донечку, яка теж називалася Ксеня (але без лапок). І тоді почався, так би мовити, конфлікт інтересів. Ксеня (без лапок) зробила в тому часі колосальне відкриття, що вона може досить швидко бігати своїми крихітними нозями, тож і покотилась по травичці, поміж столики й парасолі, мов кульочка! А коли мама гукала за нею: — „Ксеню, помаленьку, не біжи так, бо впадеш!" — тоді „Ксеня" (в лапках) зривалась зі свого кошичка і перла щодуху, щоб перегнати Ксеню (без лапок), звичайно, збиваючи її з ніг по дорозі...

Моїм приятелям з Трентону було трохи незручно з цього приводу, вони навіть вибачались перед батьками Ксені (без лапок), що дозволили собі назвати свою „Ксеню" християнським іменням, а врешті таки перебрались до іншого мотелю.

Але через кілька днів з'явились інші земляки, з расовим, срібногривим вовком, що сидів гордо та пишно на задньому сидінні в автомобілі і називався, уявіть собі, — „Гриць"!

— Моя дружина, — звірявся земляк, — хотіла піти за традиційним штампом і назвати його „Лорд". А я сказав, за Тичиною: „лордам — по мордам"! Велике мені цабе — лорд, коли вже й патлаті „бітлеси" дістають лордівські титули... Хай він мені називається не по-собачому, а по-людськи: „Гриць"!

— А яка розумна, бестія, — притакнула землячка. — Коли я скажу йому, жартом, — „Ой, ти, дурний Грицю", — то, щоб ви знали, як він цього не любить! Лається, злиться, аж пазурами землю поре, поки його не перепросиш!

Поскільки в пансіоні не було нікого, хто носив би хресне ім'я Гриць (без лапок), то вже, тим разом, не дійшло до жадного конфлікту інтересів.

Ікер

ВІЦЕ - КАНЦЛЕР І МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ, ВІЛЛІ БРАНДТ, ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ у надзвичайній конвенції Соціял-демократичної партії 25 жовтня ц.р. у Західньому Берліні, щоб помогти поладнати партійну кризу, внаслідку якої зрікся посадник Західнього Берліну, Гайнріх Альберц. Брандт, як попередній посадник того міста, здобув собі великий авторитет. Після його переїзду до Бонну розпочались між соціялістами суперечки, що їх не вмів поладнати Альберц, тим більше, що він дістав поважні труднощі збоку групи лівих студентів з університету у Західньому Берліні.

Подяка

Дня 12-го вересня ц.р. з приводу свята мого Патрона, св. Олександра я одержав численні усні та письмові поздоровлення від ВПреподобних Пан-Отців, панів Генералів, всіх Лицарів Ордену Залізного Хреста, Комбатантських, Молодечих і Громадських Організацій, Побратимів-Вояків та поодиноких Громадян з США і Канади.

Глибоко зворушений цими виявами щирої уважливости і справжньої доброзичливости до моєї особи та не маючи змоги подякувати кожному окремо, вважаю моїм милим обов'язком оцим шляхом висловити усім тим ВШ. Організаціям і Особам мою сердечну подяку.

Нехай Всевишній усім Вам пошле міцне здоров'я і довгий вік.

Слава Україні!
ОЛЕКСАНДЕР ЗАГРОДСЬКИЙ
генерал-полковник

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. д-ра ВОЛОДИМИРА ВРЕЦЬОНИ
складаємо 50.00 долярів на НТШ в ЗДА.
Д-р Осип і Ірена ЛЮБЧАК

З глибоким жалем повідомляємо нашу Родину та Приятелів, що наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п. ОЛЕКСАНДРА ПАЦАНОВСЬКА

упокоїлася дня 27-го вересня 1967 року, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, проживши 84 роки.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 29-го вересня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J.

ПОХОРОНИ — в суботу, 30-го вересня 1967 р. о год. 8-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар Evergreen.

ОЛЕНА й МИРОСЛАВ РАКОВСЬКІ — донька і зять
ЮРІЙ, ЛЕСЯ і ЛЕВЧИК РАКОВСЬКІ — внук з дружиною і правнук
НАТАЛІЯ і ВАСИЛЬ КОТИКИ — сестра і шваґер з родиною
ТЕОНІЯ і ВОЛОДИМИР — сестра і брат з родинами в Україні

ВАЖКІ БОЇ У В'ЄТНАМІ

В останньому тижні з Північного В'єтнаму бомбардовано з важких гармат уфортифіковані позиції американської морської піхоти зараз на південь від демаркаційної лінії між Північним та Південним В'єтнамом. На світлині сцена на тих американських позиціях безпосередньо після комуністичного гарматнього вогню: на ношах відносять раненого вояка.

Похорон сл. п. Наталії Данильченко

19 вересня перевезено тлінні останки сл. п. Наталії Данильченко з Покіпсі, Н. Й., де вона померла по довшій недузі, до Катедри св. Володимира в Ню Йорку. Урочисту заупокійну Службу Божу відправив парох о. митрат Л. Весоловський в сослуженні о. В. Новицького і диякона о. І. Ольхового. По Службі Божій відбулася Панахида.

Управу Наукового Товариства ім. Шевченка репрезентували проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, який прибув з Вашингтону та інж. Р. Кобринський. Вони очолили жалібний похід при винесенні домовини з Катедри. Найближчі знайомі та приятелі сл. п. Н. Данильченко відпровадили домовину автами на цвинтар в Покіпсі, Н. Й., де згідно з волею Небіжки, поховано її біля гробу її мужа сл. п. Миколи Данильченка, відомого діяча з часів Української Народньої Республіки. На цвинтарі в Покіпсі зібралися місцеві громадяни на чолі з проф. Т. Остапюком та панством д-р В. і О. Ленцями, які щиро опікувалися небіжкою під час хвороби її у шпиталі. Від НТШ зложив вінок на гробі голова проф. д-р Р. Смаль-Стоцький та попрощав сл. п. Н. Данильченко від Головної Ради НТШ та Американського НТШ, відзначуючи її заслуги для розвитку вільної української науки та її княжий дар для НТШ. По відспіванні „Вічна пам'ять" домовину спущено до гробу.

По похороні проф. д-р Р. Смаль-Стоцький запросив знайомих і приятелів сл. п. Н. Данильченко на традиційні поминки до місцевого ресторану та подякував всім її опікунам: д-р Н. Пелехович-Гайворонській, панству д-рові В. і О. Ленцям, панству інж. Є. і І. Мельникам та проф. Т. Остапюкові за віддану довголітню опіку та поміч, дану сл. п. Н. Данильченко під час її хвороби.

Н. Н.

З похорону Д. Хоптяка на добродійні цілі

Похорон сл. п. Дмитра Хоптяка, б. директора Повітового Союзу Кооператив, в Рогатині, б. хорунжого і б. голови ОбВУ Відділ в Нюарку, відбувся 18-го травня 1967. По панахиді зложили жертви на Укр. Кат. Університет в Римі: 21. доляр п. Любов Хоптяк від співробітників заведення Купер Джарет, по 20. дол. — В. Воробець, д-р В. і Ярослава Кіналь; 15. дол. — Вол. Бойчук, по 10. дол. — Б. Стефанович, д-р Михайло Гой, М. Кіндрачук, Михайло Єйна, Микола Єйна, Ілля Оникевич, Гр. Шміґель, Вол. Мелько, Ольга Малаховська з Рочестеру; по 5. дол. — Евген Цибик, А. Дзедзик, д-р Д. Капітан, І Білоус, Б. Загайкевич, Лідія Муращук, Ролан Загайкевич, М. Лялька, Ярослав Салук, Василь і Степанія Малько; 3. дол. — М. Шавала, 1. дол. — Ст. Окрепкий, — разом на квоту 225. долярів. Понадто зложили датки на Українських Воєнних Інвалідів. — 20. долярів Відділ ОбВУ в Нюарку, по 10. дол. — Анна Ратич з родиною, Леся і Ярослав Ткачі, по 5. дол. — Дмитро і Анна Тихий, Василь Кузик, Мирон Стебельський, по 2. дол. — А. Хомова, Микола Бойко, 1. дол. — Іван Пастух, разом 60 долярів.

Зголошення на Олімпіяду в Мехіко

Повідомляємо всіх зацікавлених осіб, що згідно з домовленням з Мехіканським Олімпійським Комітетом, Український Олімпійський Рух (Український Світовий Комітет для Справ Спорту) є компетентний полагоджувати різні формальності для тих українців, які бажають поїхати на XIX-ту Олімпіяду в Мехіко, яка відбудеться в жовтні 1968 року.

В зв'язку з цим просимо зголошуватися негайно на таку адресу нашого Комітету:

UWCSA
P.O. Box 938
Radio City Station
New York, N.Y., 10019

Квитки на Олімпійські спортові змагання зможуть одержати лише ті особи, які будуть мати замовлене і забезпечене місце побуту в Мехіко. Наш Комітет має змогу замовити відповідну кількість кімнат в готелях та приватних домах та місця на трейлери і одержати квитки на змагання.

Вже в короткі висилатимемо всім зголошеним і тим, які зголосяться, детальні інформації — включно з програмою олімпійських змагань, цінами квитків та про формальності, які треба полагодити у зв'язку з поїздкою до Мехіко та замовленням місця на літаку.

СС УОР

Громадські збори в Дітройті вповні підтримують СКВУ

Дітройт, Миш. (В. П.) — У суботу, 23-го вересня в залі Українсько - Американського Осередку відбулися ширші громадські збори представників установ та громадянства Дітройту, що їх підготовив Метропольний Відділ УККА.

У нарадах взяло участь 40 представників установ, в тому значна кількість жіночих організацій. Нарадами проводив голова Метроп. Відділу УККА Василь Колодчин. В добре опрацьованому слові з'ясував суть та значення Світового Конґресу Вільних Українців. „Іноді, багато з нас, за своїми щоденними турботами, не здаємо собі вповні справи з того, якого велитенського значення чину ми є учасниками та співтворцями — сказав доповідач. СКВУ, безперечно буде зворотною точкою в найновішій історії українського народу. СКВУ буде наче світлом для сучасних та майбутніх поколінь українців у діяспорі й на рідних землях. Тому всі ми, в міру даних нам можливостей, мусимо виявити всі зусилля, щоб СКВУ випав імпозантно та достойно". Він з'ясував програму СКВУ і прочитав в цілості проєкт статуту Секретаріяту, що його покличе до життя та дії 1-ий СКВУ.

Фінансовий реф. Микола Кунинський реферував про потреби фінансової підтримки СКВУ і потребу вплачувати Нац. Даток. Реф. Народного Фонду Дмитро Федорко розпочав практичні заходи для переведення збірки датків на оба фонди.

Цілий ряд дискутантів, що забирали слово в дискусії, заявився за повну піддержку СКВУ. Рішено вислати чисельну делеґацію від установ Дітройту на СКВУ та перевести збірку фондів на цю ціль. Приявні з повним вдоволенням приняли вістки про заходи в напрямі консолідації. Чим швидше настане консолідація, тим кориснише вплине на відношення широких кругів громадянства до СКВУ. В цілості було враження, що наші провідні верстви зуміють об'єднатися при одній великій ідеї та цілі, якою є СКВУ і в обличчі того наші розбіжності стануть лише другорядними справами.

Міннеаполіс, Мінн.

ВЕЧІР НАРОДНОЇ ПІСНІ І ТАНКІВ

27-го серпня відбувся в залі при церкві св. Константина Вечір народної пісні і танків. Мистецький провід був у руках п. Петра Королевича. Він вже від 10-ти літ є душею танцювального ансамблю „Черемош", який заснувався за почином всіх наших товариств. За тих десять літ п. Королевич навчив коло двох сотень танцюристів, які виступають і перед чужою публикою.

Вечір пісні і танків був ще й тим замітний, що на сцену виступив численний дорісt, якого так дуже потрібно у всіх організаціях.

Програма танцювального гуртка „Черемош" була багата: пісні, хороводи, танки. Все було вміло пов'язане й добре виконане. Як солісти виступали: п-ні Лідія Курилко і п. С. Луців. Пані Курилко відспівала „Марічку" Сабадаша, „Місяцю ясний" Артемовського і „Нагадай, бандуро" Китастого. П. Луців відспівав „Вівці, мої вівці", „Спомини з гір" Безкоровайного, „Козак відїжджає" та „Пісню про Кармелюка". Виконавців-солістів публика нагородила гучними оплесками. Молодь мала новісінькі зразкові строї: гуцульські, полтавські і чумацькі. Наша громада належно оцінює щиру працю.

До успіху Вечора чимало причинилися: П-ні К. Цариградська своїм вмілим музичним супроводом. пні Луцик вокальною частиною та текстами пісень, п-ні К. Гуцал, як конферансіє вміло виконала своє завдання.

Красу наших полонин висловив в своїх декораціях проф. Петришак. Наші діти гарно вив'язалися зі свойого нелегкого завдання. Більшість — це новики. Співала і танцювала наша молодь.

Вечір пройшов з успіхом. Між присутніми гістьми можна було бачити всіх наших священиків і численних чільних громадян.

Наша громада вдячна п-ві Королевичеві за його працю для розвитку укр. танкового мистецтва. Бажаємо ще кращих успіхів в праці для добра цілої української громади Твін-Сіті.

В. П.

ЗНАХІДКИ З 3-4 ТИСЯЧОЛІТЬ ДО ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕРИ

У селі Деріївка на Кіровоградщині закінчила працю археологічна експедиція київської Академії Наук. „Радянська Україна" з 23 вересня повідомила: „Серед більш як 10 тисяч експонатів, знайдених у районі неолітичного могильника — найбільшого серед відомих зараз на Україні некрополів цієї епохи, — виліплені з глини та випалені на вогні статуетки жінки, фігурки риб та різних тварин, прикраси з каменю, черепашок і міді, оригінальний глиняний посуд. Археологи свідчать, що комплекс пам'яток Деріївського поселення є одним з найвизначніших на Україні, належить до так званої середньостогівської культури епохи міді і датується кінцем IV-III тисячоліть до нашої ери".